

Бліщук Катерина Михайлівна

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки
Львівського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України,
ORCID: 0000-0002-8154-6608
e-mail: Kblischuk@gmail.com*

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Розглянуто основні інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку. Здійснено аналіз цих інструментів та обґрунтовано необхідність їх застосування в Україні на сучасному етапі. Виокремлено завдання, які необхідно виконати для підвищення ефективності та результативності використання інноваційних інструментів місцевого економічного розвитку.

Ключові слова: інноваційні інструменти; місцевий економічний розвиток; регіони; території; економіка.

Постановка проблеми. Інноваційна активність є основою соціально-економічного розвитку сучасного суспільства як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. В умовах здійснення децентралізації та зростання ролі і значення регіонального розвитку локалізація інновацій та реалізація локальних інноваційних процесів набуває щоразу більшої актуальності, оскільки саме на рівні регіонів відбуваються ті трансформаційні зрушення, які забезпечують зростання національної економіки та добробут населення. І саме місцевий економічний розвиток якнайповніше реалізовується завдяки інноваційним інструментам, здатним забезпечити підвищення конкурентоспроможності окремих регіонів та їх прогрес у довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційний розвиток регіонів є предметом наукових досліджень багатьох науковців, що зумовлюється поглибленням процесів децентралізації як в Україні, так і за кордоном, а також розвитком інноваційних процесів у суспільстві. Зокрема, у цьому контексті необхідно згадати таких дослідників, як: С. Біла [1], А. Брувер [2], В. Головатюк [3], С. Грищенко [4], І. Дегтярьова [5], Я. Жаліло [6], В. Жук [7], Г. Кореняко [8], Н. Руденко [9], В. Соловійов [10], О. Шевченко [11] та багато інших.

Проте, незважаючи на численну кількість публікацій, у яких розглядаються питання регіоналістики та використання інноваційних інструментів у процесі функціонування окремих територій держави, все ж питання місцевого економічного розвитку на основі використання інноваційних інструментів не є цілісним та вимагає комплексного наукового підходу.

Виокремлення невіршених раніше частин загальної проблеми. Забезпечення місцевого економічного розвитку на сучасному етапі важко уявити без використання дієвих інноваційних інструментів, здатних забезпечити прогресивні зміни. Тому метою статті є оцінювання основних видів інноваційних інструментів місцевого економічного розвитку та особливостей реалізації в сучасних умовах для забезпечення ефективного функціонування територіальних громад.

Виклад основного матеріалу. Процеси, які відбуваються в сучасному світі, засвідчують об'єктивну потребу переходу суспільства на інноваційний тип розвитку. Особливо такі зміни є важливими на регіональному та місцевому рівнях, зважаючи на щоразу більш поширювану практику переходу від централізованих до децентралізованих форм, методів та інструментів управління суспільством. При цьому основний акцент ставиться на розвиток економічних відносин, які ґрунтуються на широкому використанні інновацій як основних рушіїв та каталізаторів цих взаємодій. Водночас місцевий економічний розвиток безпосередньо залежить від дієвості та ефективності тих інноваційних інструментів, які використовуються на певній території.

Так, інноваційні інструменти, завдяки яким здійснюється місцевий економічний розвиток, повинні спрямовуватися на:

- мотивацію окремої місцевості до економічного зростання;
- формування в певній місцевості суб'єктів господарювання, які, використовуючи наявний ресурсний потенціал, здатні ефективно функціонувати та підвищувати конкурентоспроможність регіону;
- задоволення місцевих потреб шляхом раціонального використання власних та залучених ресурсів.

Ці інструменти для глибшого розуміння їх сутності доцільно розділити на окремі напрями, які представлені в табл. 1 [12].

Центрами підтримки бізнесу є інституції, які повинні здійснювати супровід малого та середнього бізнесу окремої місцевості у напрямі забезпечення його прогресивного розвитку. Завдяки діяльності центрів підтримки бізнесу підвищується продуктивність та капіталізація місцевого бізнесу, підвищується рівень довіри підприємців до інституцій підтримки, створюються нові робочі місця в регіоні. Результатом діяльності таких центрів є регіональне розширення місцевого бізнесу та збільшення обсягів експорту продукції місцевих підприємств.

У процесі функціонування підприємці часто відчують брак фінансових ресурсів, тому завдяки мікrokредитуванню господарюючі суб'єкти певної території отримують невеликі позикові кошти на тривалий термін на поворотній основі. Завдяки мікrokредитуванню стабілізується операційна діяльність підприємств, підвищується продуктивність та ефективність бізнесу шляхом виробництва нових продуктів та послуг.

Таблиця 1

Інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку

Напрями	Їх характеристика	Інструменти
Інструменти підтримки бізнесу	Завдяки їм здійснюється економічний розвиток територій	– центри підтримки бізнесу; – мікrokредитування; – гранти для бізнесу; – агенції місцевого економічного розвитку; – бізнес-інкубатори; – центри трансферу технологій; – індустриальні парки; – технопарки/науково-технологічні парки
Інструменти, що мають на меті підвищення якості інфраструктури бізнесу та громадських просторів	Завдяки їм підвищується привабливість територій для інвесторів	– кластери; – міжрегіональні проекти; – державно-приватні партнерства; – центри залучення інвестицій; – ревіталізація промислових об'єктів та місцевості
Інструменти модернізації людського капіталу в процесі економічного розвитку місцевості	Націлені на зменшення міграції робочої сили та підвищення компетентності кадрів	– програми співпраці бізнесу та освіти; – креативні та культурні індустрії; – креативні простори; – програми міжнародної співпраці; – проектні офіси

Популяризація підприємництва, внаслідок чого відбувається місцевий економічний розвиток, реалізовується завдяки грантам для бізнесу, відповідно до чого підприємці можуть отримати безповоротну фінансову допомогу залежно від пріоритетів грантодавців. Таким чином, бізнес отримує інвестиції, а самі господарюючі суб'єкти переходять на якісно новий рівень розвитку, оскільки гранти дають змогу вирішити їх нагальні проблеми та дати поштовх для реалізації нових ідей.

Агенції місцевого економічного розвитку забезпечують виконання програм та проектів розвитку підприємництва певної території відповідно до пріоритетів її соціально-економічного розвитку. Завдяки діяльності цих інституцій реалізуються довгострокові проекти територіального розвитку, підвищується імідж і репутація місцевості та її конкурентоспроможність.

Збільшення кількості підприємців в окремому регіоні забезпечується за рахунок бізнес-інкубаторів – виробничого простору, який надається початківцям у користування на визначений період на пільгових умовах. У таких умовах зростає кількість інноваційних продуктів, вироблених у певній місцевості, а самі суб'єкти отримують кращі можливості для старту своєї підприємницької діяльності.

Трансфер технологій є процесом передачі навиків, знань, технологій, методів виробництва, зразків виробництва і складових об'єктів технологій між урядами та іншими установами з метою забезпечення науково-технічного

прогресу. Відповідно, центри трансферу технологій є спеціалізованими організаціями, завдяки яким можна комерціалізувати результати науково-дослідних робіт, здійснити передачу технологій та ноу-хау у виробництво і таким чином вивести на ринок нові високотехнологічні продукти та послуги. Наслідком цього є підвищення конкурентоспроможності бізнесу та місцевості загалом.

Індустріальні парки є територіями, готовими для розміщення виробництв, які управляються керуючою компанією і забезпечуються транспортною інфраструктурою та енергоносіями. Завдяки їм зростає динаміка економічного розвитку місцевості, зростає товарооборот та підвищується привабливість регіону для бізнесу.

Технопарками/науково-технологічними парками є центри, у яких існують сприятливі умови для науково-технічних інноваційних проєктів, які виконуються спільними зусиллями наукових осередків та промисловості. У них реалізуються бізнес-проєкти міжнародного рівня. Завдяки технопаркам комерціалізуються ідеї та винаходи науковців, відповідно до чого зростає рівень інноваційного виробництва регіону.

Одним із важливих інноваційних інструментів, завдяки якому активізується місцевий економічний розвиток, є кластери. Інноваційна економіка сучасності значною мірою базується на розвитку кластерів, оскільки кластерний підхід у розвинутих країнах вважається одним із найефективніших інструментів забезпечення сталого місцевого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності національної економіки загалом. Кластеризація допомагає боротися з викликами, зумовленими глобальною конкуренцією, та протидіяти небезпекам і загрозам економічного розвитку в окремих місцевостях та регіонах країни.

М. Портер розглядав кластер як “сконцентровані за географічною ознакою групи взаємопов’язаних компаній, спеціалізованих постачальників послуг, фірм у відповідних галузях, а також пов’язаних з їх діяльністю організацій (наприклад, університетів, агентств по стандартизації, торговельних об’єднань) в певних областях, що конкурують, але разом з тим і проводять спільну роботу” [13]. Це визначення стало класичним і універсальним методом та дає пояснення цієї форми організації підприємств.

На регіональному рівні кластер можна розглядати як інтегроване об’єднання взаємопов’язаних форм економічної діяльності, яке є основою місцевого середовища і складається здебільшого із малих та середніх підприємств, що взаємодіють між собою на основі географічної близькості та соціального капіталу території. Завдяки діяльності кластерів вдається досягти таких результатів:

- диверсифікувати економічний розвиток місцевості;
- покращити бізнес-клімат шляхом покращення доступу підприємств регіону до необхідних ресурсів;
- покращити логістику та реалізацію продукції підприємств кластера;

– знизити ризики в підприємницькому середовищі та оптимізувати грошові потоки в ньому;

– на основі цього підвищити конкурентоспроможність території, де розміщений кластер.

Взаємодія елементів кластеру та їх місце в місцевому економічному розвитку схематично показано на рис. 1.

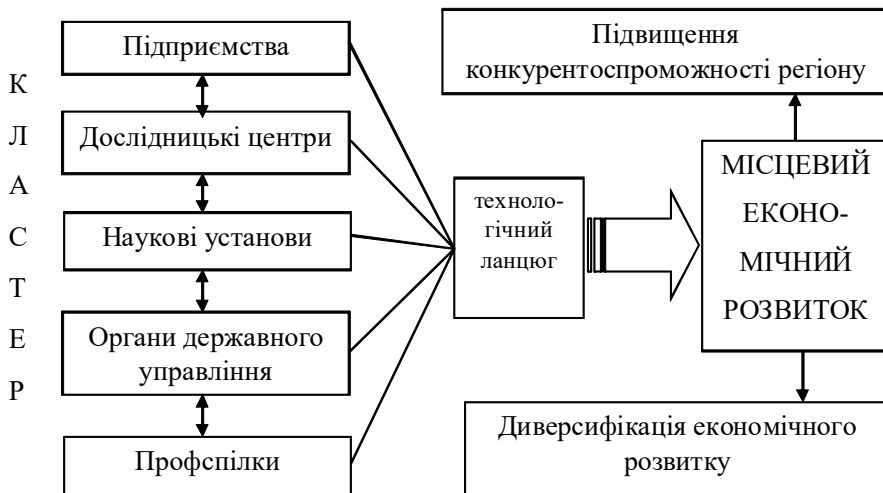

Рис. 1. Забезпечення місцевого економічного розвитку за рахунок кластерів (власні узагальнення)

Таким чином, взаємодія складових елементів кластеру у формі територіальної організації виробництва та пряма участь органів державного управління здатні забезпечити ефективний місцевий економічний розвиток.

Поряд із кластеризацією важливо наголосити на ролі державно-приватного партнерства як важливого інструмента інноваційного розвитку територіальних громад. Так, інноваційний процес розвитку територіальних громад передбачає впровадження передових форм, методів та технологій, досягнень науково-технічного прогресу в процес життєдіяльності територіальних громад із метою покращення існування її членів, а інновації завжди потребують інвестицій, починаючи з моменту їх розробки і закінчуючи процесом їх впровадження. Оскільки сучасний стан фінансових ресурсів територіальних громад не є задовільним, основним завданням органів місцевого самоврядування є залучення інвестицій приватного сектора для забезпечення сталого розвитку територіальних громад. Ефективним засобом досягнення цієї мети є державно-приватне партнерство, яке повинно залучати фінансові ресурси в розвиток місцевого господарства, забезпечуючи таким чином покращення стану об'єктів державної та комунальної власності [14].

Однoймeнний Закон України трактує державно-приватне партнерство як співробітництво між державою, територіальними громадами в особі органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) і юридичними особами, окрім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, передбаченому чинним законодавством [15].

Державно-приватне партнерство необхідно розглядати як дієвий інструмент механізму інноваційного розвитку територіальних громад, який забезпечує їх діяльність на більш якісному рівні. Інноваційність цього інструменту місцевого економічного розвитку полягає у налагодженні результативної взаємодії між державою, територіальними громадами та приватним сектором у напрямі покращення співпраці наукового й бізнес-середовища, створення інноваційних продуктів, що відповідають сучасним вимогам внутрішнього й глобального ринків.

Загалом, взаємодію держави, територіальних громад та приватного сектора в цьому процесі схематично зображено на рис. 2 [16].

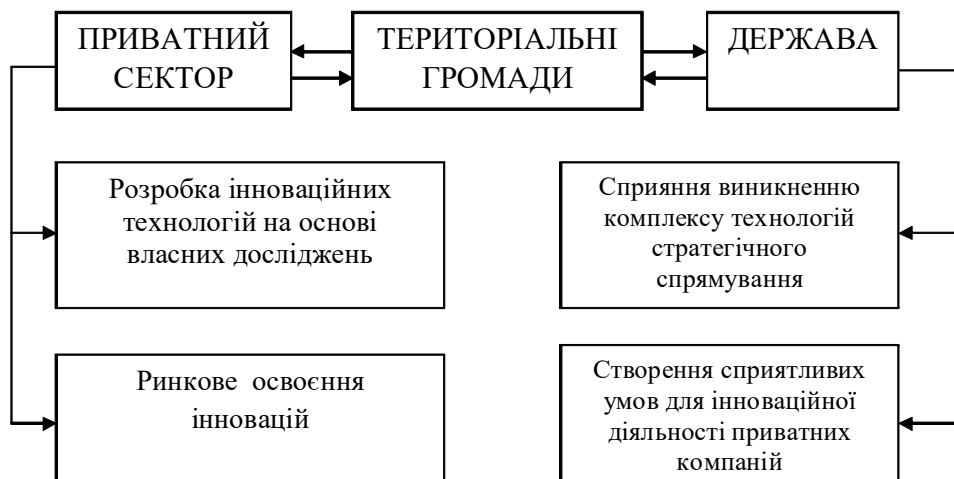

Рис. 2. Взаємодія держави, територіальних громад та приватного сектора в інноваційному процесі

Результатом взаємодії держави, територіальних громад та приватного сектора в контексті державно-приватного партнерства є підвищення якості функціонування конкретної економічної системи в окремих місцевостях держави. Тому державно-приватне партнерство, безумовно, є впливовим інноваційним інструментом забезпечення ефективного місцевого економічного розвитку і позитивно впливає на функціонування територіальних громад загалом.

Центри залучення інвестицій функціонують як установи, які поширюють інформацію про інвестиційну привабливість територій, а також надають послуги

супроводу компаній, які бажають вкласти кошти в розвиток регіону. Завдяки діяльності таких центрів забезпечується цільовий розвиток пріоритетних для території галузей, а також підвищується конкурентоспроможність регіону.

Щодо ревіталізації як процесу відновлення міського середовища або закинутих промислових об'єктів із метою повернення їм втраченого призначення або надання нового, то завдяки цьому створюються нові простори для здійснення підприємницької діяльності у певній місцевості. Цей інструмент особливий тим, що завдяки ревіталізації забезпечується розвиток депресивних територій та зменшується соціальна напруга в них унаслідок збільшення кількості робочих місць у регіоні.

Програми співпраці бізнесу та освіти як інструмент розвитку територій опосередковано впливають на економічний поступ у певній місцевості, оскільки завдяки цим програмам підвищується привабливість регіону для потенційних роботодавців. Результатом реалізації програм є можливість швидкого працевлаштування студентів та отримання ними компетенцій, які затребувані на ринку.

Креативні та культурні індустрії – це діяльність, яка передбачає використання інтелектуальної власності, завдяки чому створюється додана вартість на ринку та нові робочі місця. Основою такої діяльності є таланти, унікальні навички та творчість, які дають змогу генерувати нові ідеї, продукти та послуги, відповідно до чого підвищується конкурентоспроможність бізнесів, які діють на певній території.

У руслі інновативності працюють і креативні простори як заклади, що створюють комфортні робочі умови та середовище спілкування для творчих підприємців. Збільшення їх кількості в певній місцевості забезпечує зростання привабливості територій для креативних індустрій та технологічних стартапів, що дає поштовх для створення нових бізнесів та економічного розвитку місцевості загалом.

Програми міжнародної співпраці передбачають здійснення заходів, які повинні налагоджувати сталу взаємодію із міжнародними партнерами. Завдяки цьому забезпечується розвиток місцевого бізнесу та залучаються інвестиції з-за кордону, що, своєю чергою, дає позитивний поштовх для місцевого економічного розвитку.

Проектні офіси дають змогу здійснювати управління тривалими інфраструктурними проектами із значними бюджетами та високою складністю. Інституційний аспект проявляється у підвищенні компетенцій органів місцевої влади в роботі з великими проектами, що допомагає підвищити рівень довіри міжнародних фінансових інституцій до місцевої влади, створити нові робочі місця в регіоні та підвищити рівень конкурентоспроможності місцевості загалом.

Отже, огляд основних інноваційних інструментів місцевого економічного розвитку дає підстави стверджувати, що їх використання дає серйозний поштовх для прогресивних трансформаційних змін на регіональному рівні та спрощення вирішення типових економічних проблем територій.

Тому потрібно розуміти, що на сучасному етапі сталий та невпинний місцевий економічний розвиток потребує реалізації таких завдань:

- формування нормативно-правової бази, адекватної сучасним місцевим запитам та потребам, та забезпечення її виконання;
- поширення інформації про розвиток громад у ЗМІ, Інтернеті для того, щоб про їх здобутки дізнавалася якомога ширша аудиторія;
- зацікавлення інвесторів наявною ресурсною базою та потенціалом території шляхом презентації своєї унікальності;
- використання електронного врядування у напрямі покращення взаємодії всередині громад та залучення населення до управління на місцевому рівні;
- пошук та залучення до роботи фахівців, здатних працювати із викликами місцевого економічного розвитку (налагодження співпраці з бізнесом та громадськістю, розробка та супровід інвестиційних проектів, стратегічне планування розвитку місцевості; розвиток людського капіталу).

Окремо доцільно наголосити на потребі розвитку інституцій місцевого економічного розвитку (центрів, інститутів, агенцій), здатних забезпечити активізацію економічних процесів у громадах, вирішення нагальних проблем та створення нових можливостей для територій. Загальновідомо, що на рівні міст поряд із можливостями існує низка проблем. До того ж, здебільшого низький рівень інституційної спроможності в Україні не здатен вирішувати місцеві проблеми з високим результатом, тому в сучасних умовах існує потреба діяльності інституцій, здатних підходити до управління місцевістю на інноваційній основі.

Саме ефективне функціонування інституцій місцевого розвитку здатне вирішити ті виклики, які постають на сьогодні перед українськими містами. Наприклад, у такому контексті можна згадати агенції місцевого економічного розвитку, які здатні допомогти окремим громадам знаходити можливості свого розвитку шляхом реалізації різноманітних проектів та бізнес-моделей. На рівні держави необхідно стимулювати їх розвиток, оскільки такі агенції здатні взаємодіяти з органами місцевої влади, місцевими громадськими організаціями та організаціями, що працюють на національному рівні, підтримуючи економічний розвиток окремої місцевості.

Досвід розвинутих країн свідчить, що місцевий розвиток забезпечується внаслідок функціонування бізнес-інкубаторів, індустріальних парків, технологічних парків та кластерів. В Україні для підтримки цих структур необхідний не адміністративний примус, а стимулювання і заохочення учасників кластерів, індустріальних парків та технопарків розробляти нові ідеї. На рівні держави потрібно забезпечувати існування режиму підтримки учасників цих структур, створювати відповідну інфраструктуру, впроваджувати в життя методику здійснення моніторингу розвитку кластерів, технопарків тощо.

Важливим інноваційним інструментом є державно-приватне партнерство, тому, враховуючи цей факт, а також високий науковий потенціал України, на рівні держави необхідно реалізовувати функції щодо розробки інноваційних

продуктів у сфері державно-приватного партнерства. Отримання найкращого результату можливе завдяки ефективній діяльності об'єкта державно-приватного партнерства та реалізації спільної мети учасників цієї взаємодії.

Поряд із розглянутими завданнями необхідно наголосити на важливості розвитку місцевої інфраструктури, промоції територій, пошуку грантових програм та реалізації міжрегіональних проектів, використання неформальної освіти. Ці та інші напрями повинні в комплексі із розглянутими інструментами забезпечувати економічне зростання територій.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, інноваційними інструментами місцевого економічного розвитку є інструменти, що допомагають збільшувати кількість підприємців та компаній, покращувати якість робочих місць, підвищувати інновативність економіки регіону. Ці інструменти націлені як на розвиток економіки території і підвищення рівня її конкурентоспроможності, так і на створення сприятливого підприємницького клімату в певній місцевості, а також на модернізацію людського капіталу, внаслідок чого збільшується кількість робочих місць та знижується рівень безробіття. Використання інноваційних інструментів дає можливість вирішити проблеми економічного розвитку територій в сучасних умовах та покращити соціально-економічний стан країни загалом.

Перспективою подальших наукових досліджень проблематики використання інноваційних інструментів місцевого економічного розвитку є оцінка їх застосування в конкретних соціально-економічних умовах у напрямі забезпечення комплексності та всебічного розвитку територій.

Список використаної літератури

1. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні : аналіт. доп. / С. О. Біла, Я. А. Жаліло, О. В. Шевченко, В. І. Жук [та ін.] ; за ред. С. О. Білої. Київ : НІСД, 2011. 80 с.
2. Брувер А., Руденко Н., Грищенко С. Стратегічне планування місцевого розвитку: розробка та впровадження проектів : навч. посіб. Київ : Європ. комісія, 2006. 168 с.
3. Соловійов В. П., Кореняко Г. І., Головатюк В. М. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики : монографія. Київ : Фенікс, 2008. 224 с.
4. Брувер А., Руденко Н., Грищенко С. Стратегічне планування місцевого розвитку: розробка та впровадження проектів... 168 с.
5. Дегтярьова І. О. Інструменти інноваційного розвитку регіону: зарубіжний та вітчизняний досвід застосування. URL : <http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10diovdz.pdf> (дата звернення: 20.05.2019).
6. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні... 80 с.
7. Там само. 80 с.
8. Соловійов В. П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики... 224 с.
9. Брувер А., Руденко Н., Грищенко С. Стратегічне планування місцевого розвитку: розробка та впровадження проектів... 168 с.
10. Соловійов В. П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики... – 224 с.

11. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні... 80 с.
12. Інструменти економічного розвитку територій. URL : http://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Local_Economic_Development_Toolkit_UA.pdf (дата звернення: 18.05.2019).
13. Портер М. Конкуренция / [пер. с англ.]. Москва : Издательский дом “Вильямс”, 2005. С. 127.
14. Сердюкова О. Державно-приватне партнерство як інструмент інноваційного розвитку територіальних громад // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 32 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2012. С. 323—329.
15. Про державно-приватне партнерство : Закон України № 2404-VI від 01.07.2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 19.05.2019).
16. Нейкова І. Державно-приватне партнерство як складова інвестиційного механізму інноваційного розвитку // Науковий вісник Національного університету ДПС України. 2010. № 1(48). С. 152—160. (Серія: економіка, право).

Статтю подано: 17.04.2019

Статтю схвалено: 24.05.2019

Blishchuk Kateryna Mykhailivna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0002-8154-6608

e-mail: Kblischuk@gmail.com

INNOVATIVE INSTRUMENTS OF LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Problem setting. Innovative activity is the basis of socio-economic development of modern society both at the national and local levels. In the conditions of decentralization and the growth of the role and importance of regional development, the localization of innovations and the implementation of local innovative processes are becoming more and more topical, as it is exactly at the regional level that the transformational shifts are taking place, and they ensure the growth of the national economy and the welfare of the population. And it is precisely local economic development that is most fully realized due to innovative instruments that can ensure the competitiveness of individual regions and their progress in the long run.

Recent research and publications analysis. Innovative development of regions is the subject of scientific research by many scholars that is stipulated by the deepening of decentralization processes both in Ukraine and abroad, as well as the development of innovative processes in society. In particular, in this context, it is worth mentioning the following scholars – S. Bila, A. Bruver, V. Holovatiuk, S. Hryshchenko, I. Dehtiarova, J. Zhalilo, V. Zhuk, H. Koreniako, N. Rudenko, V. Solovyov, O. Shevchenko and many others. However, the issue of local economic development through the use of innovative tools is not integral and requires a comprehensive scientific approach.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. The article aims at assessing the main kinds of innovative instruments of local economic development and

peculiarities of realization in modern conditions in order to ensure the effective functioning of territorial communities.

Paper main body. Innovative instruments through which local economic development is being pursued should aim at: motivating a particular locality for economic growth; forming in this locality of economic entities, which, using the available resource potential, can effectively operate and increase the competitiveness of the region; meeting local needs through the rational use of own and attracted resources.

Innovative instruments of local economic development can be divided into the following areas: business support instruments (business support centers, microlending, business grants, local economic development agencies, business incubators, technology transfer centers, industrial parks, technology parks / science and technology parks); instruments aimed at improving the quality of business infrastructure and public spaces (clusters, interregional projects, public-private partnerships, investment attraction centers, revitalization of industrial sites and the locality) and human capital modernization instruments in the process of economic development of the locality (business cooperation programs and education, creative and cultural industries, creative spaces, international cooperation programs, project offices).

Study of the main innovative instruments of local economic development gives grounds to confirm that their use gives a serious push to progressive transformational changes at the regional level and to simplify the solution of typical economic problems of the territories. Therefore, it is necessary to understand that at the present stage, sustainable and constant local economic development requires the realization of the following tasks: the formation of a regulatory and legal framework that is adequate to the current local requests and needs and to ensure its implementation; dissemination of information on communities' development in the media and Internet in order to acquaint the widest possible audience with their achievements; to attract the interest of investors in the available resource base and potential of the territory by presenting their uniqueness; use of e-governance in order to improve inter-community interaction and involve people in the management at the local level; search and attraction of specialists capable of working with the challenges of local economic development (establishing cooperation with business and the public, developing and supporting investment projects, strategic planning of local development, human capital development).

Along with the considered tasks, it is worth emphasizing on the importance of developing local infrastructure, promotion of territories, the search for grant programs and the implementation of interregional projects, the use of non-formal education. These and other areas should, in combination with the considered instruments, ensure the economic growth of the territories.

Conclusions of the research and prospects for further studies. There is summarized that innovative instruments of local economic development are those instruments that help increase the number of entrepreneurs and companies, improve the quality of working places, and increase the innovation of the region's economy. These tools are aimed at developing the economy of the territory and raising its competitiveness, as well as creating a favourable business climate in one or another locality, as well as modernizing human capital, which increases the number of jobs and reduces unemployment. The use of innovative instruments makes it possible to solve the problems of regional development in modern conditions and to improve the socio-economic state of the country as a whole.

Key words: innovative instruments; local economic development; regions; territories; economy.

References

1. Zhalilo, Y. A., Shevchenko, O. V., Zhuk, V. I. & Bila, S. O. (Ed.). (2011). *Innovatsiyni pidhody do regionalnogo rozvytku v Ukraini*. Kyiv: NISD. 80 p. [in Ukrainian].
2. Bruver, A., Rudenko, N., Gryschenko, S. (2006). *Strategichne planuvannya mistseвого rozvytku: rozrobka ta vprovadzennya proektiv*. Kyiv: Yevrop. komisiia. 168 p. [in Ukrainian].
3. Solovyov, V. P., Korenyako, G. I., Golovatyuk, V. M. (2008). *Innovatsiynyy rozvytok regioniv: pytannya teorii ta praktyky*. Kyiv: Feniks. 224 p. [in Ukrainian].
4. Bruver, A., Rudenko, N., Gryschenko, S. (2006). *Strategichne planuvannya mistseвого rozvytku : rozrobka ta vprovadzennya proektiv...* 168 p.
5. Degtyarova, I. O. (2019). *Instrumenty innovatsiynogo rozvytku region: zarubiznyy ta vitchuznyanyy dosvid zastosuvannya*. URL : <http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10diovdz.pdf> [in Ukrainian].
6. Zhalilo, Y. A., Shevchenko, O. V., Zhuk, V. I. & Bila, S. O. (Ed.). (2011). *Innovatsiyni pidhody do regionalnogo rozvytku v Ukraini...* 80 p.
7. Ibid. 80 p.
8. Solovyov, V. P., Korenyako, G. I., Golovatyuk, V. M. (2008). *Innovatsiynyy rozvytok regioniv: pytannya teorii ta praktyky...* 224 p.
9. Bruver, A., Rudenko, N., Gryschenko, S. (2006). *Strategichne planuvannya mistseвого rozvytku: rozrobka ta vprovadzennya proektiv...* 168 p.
10. Solovyov, V. P., Korenyako, G. I., Golovatyuk, V. M. (2008). *Innovatsiynyy rozvytok regioniv : pytannya teorii ta praktyky...* 224 p.
11. Zhalilo, Y. A., Shevchenko, O. V., Zhuk, V. I. & Bila, S. O. (Ed.). (2011). *Innovatsiyni pidhody do regionalnogo rozvytku v Ukraini...* 80 p.
12. *Instrumenty ekonomichnogo rozvytku terytoriy*. URL : http://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Local_Economic_Development_Toolkit_UA.pdf [in Ukrainian].
13. Porter, M. (2005). *Konkurentsya*. Moskva : Izdatelskii dom "Viliams". 608 p. [in Russian].
14. Serdyukova, O. (2012). Derzavno-pryvatne partnerstvo yak instrument innovatsiynogo rozvytku terytorianuh gromad. *Efektivnist derzavnogo upravlinnya*, Issue 32, pp. 323-329. [in Ukrainian].
15. Pro derzavno-pryvatne partnerstvo. № 2404-VI. (2010) [in Ukrainian].
16. Neykova, I. (2010). Derzavno-pryvatne partnerstvo yak skladova investytsiynogo mehanizmu innovatsiynogo rozvytku. *Naukovyy visnyk Natsionalnogo universytetu DPS Ukrainy*, № 1(48), pp. 152-160 [in Ukrainian].

Paper submitted: 17.04.2019

Paper accepted: 24.05.2019

Цитування: Бліщук К. М. Інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 2(59) : у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 177—188. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.59.2019.178436>).

Citation: Blishchuk, K. M. (2019). Innovatsiyni instrumenty mistseвого ekonomichnogo rozvytku. *Efficiency of Public Administration*, Issue 4(57), pp. 177-188. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.59.2019.178436>).